VI. évfolyam. Szombat, 1910 évben 12. 14. szám.

KÉMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Állatkereskedelmünk érdekében.

Bécsben folyó évi május 29-én megalakult az állat- és húskereskedők birodalmi szövetsége. Birodalom alatt Ausztria *és* Magyarországot értik a bécsi marhakereskedők és az uj szervezet ehhez képest Magyarországra nézve *is* kiterjesztené hatáskörét. Be akarja magába kebelezni teljesen a magyar hus- és állatkereskedelmet is, ami ugy látszik, hogy sikerül, ha idejében védelemről nem gondoskodnak. A Reichsverbandba beválasztották a három prágai, tiz bécsi, egy gráci és hét más osztrák kereskedő mellé két budapesti és egy trencséni állatkereskedőt is.

Szomoru, hogy ez a három ur, névszerint Spitzer Lajos, Bauer Mihály, Goldmann Fülöp vállalják az osztrák dicsőséget. Megdöbbentő jelenség általában, hogy amig az osztrák termelő a maga közvetitőjét kezében tartja ezer szállal és ki nem engedi, a magyar termelő, különösen a magyar mezőgazdaság, nemcsak hogy kezében nem tartja a maga közvetitő kereskedelmét, de kiszolgáltatja — vétkes könnyelműséggel Ausztriának. Ekkent koncentrálódik ugy kivitelünk, mint behozatalunk közvetitése egyazon idegen hatalom vezetésében, ami valóságos veszedelem gazdasági életünkre. A szóban forgó osztrák és magyar honpolgárok természetesen megtalálják a maguk számadását, amikor egyszerüen csatlakoznak az osztrák kereskedelmi törekvésekhez. A hóditó erejében és hasznában osztozkodni mindig hálásabb, mint a védelem nehézségeiben részt venni.

Érdekes különben, hogy a már egyszer megalakult egyesületét a magyar állatkereskedőknek ugyanaz bontotta meg és oszlatta föl, akit most a bécsiek beválasztottak a Reichverbandba. — A hazafias magyar kereskedőknek résen kell lenniök, hogy egyéni érdekből egyesek ne árthassanak a magyar állatkereskedelemnek és gazdaságnak. Alkossák meg külön, a maguk védelmére a *magyar* egyesületet és összetartással tegyék lehetetlenné, hogy néhányan biztos haszonért osztrák járszalagon vezethessék az egész magyar állatkereskedelmünket!

Vasvármegyének is vannak szolid, sok érdemü és hazafias érzésü állatkereskedői, aminthogy általában gabonakereskedőink is nagy elismerést és köztiszteletet érdemelnek magyar mezőgazdaságunk föllenditése és emelése körül: meg vagyunk róla győződve, hogy ők e magasabb nézőpontból mérlegelik a fontos kérdést, amit ismert buzgalmukkal iparkodnak kedvezőleg megoldani.

Két fiu királyi kitüntetése.

Régi igazsag, hody az élet a mi legbölcsebb tanitómesterünk minden dologban, csak lássuk meg, figyeljük meg a kinálkozó példákat. A bátorság, az önzetlen nemes elhatározás dicséretét zengte a mult hónapban a Budapesti Hivatalos Közlöny. Ez az ujság nem olyan, mint a többi másfél ezer és ezer hirlap. Szórakoztató dolgokat hiába keresünk benne, sem napi eseményeket és nagyvilági hireket. Effélék itt nem kináltatják magukat az olvasásra. Csupa szárаz tudnivalók tömegéből áll, hogy t. i. itt és ott kit neveztek ki hivatali állásokba s az egyes törvényeket mikor szentesitették. De olykor mégis fölmerülnek itt olyan megkapó, de rendkivüli események is, amelyeknek véghezvivőit a legfölsőbb kitüntetésre érdemesitették. Egy ily rendkivüli kitüntetésről ad hirt az egyik legutóbbi szám. Megtudta a világ, hogy két gimnáziumi tanuló koronás ezüst-érdemkeresztet kapott a királytól, mert életük kockáztatásával két-két em-

Falusi történet.

Irta: PÁLFFY ISTVÁN.

Félláb koldus jött hozzám panaszra, mert kidobták a korcsmából. Elhivattam a legényt, aki bántotta. A községházánál voltunk, balról a jegyző ült mellettem, jobbról meg a biró. Előttem állott a javithatatlan vádlott. Erkölcsi oktatást tartottam neki és meglátszott barna arcán, hogy szivesen hallgatja. A jegyző, meg a biró szintén megelégedetten hajtogatták fejüket.

— Látod, látod, — feddettem a legényt — most megint magadnak csináltál bajt. Pedig már sokszor akartam javadat. Miért nem hallgatsz hát a jó szóra?

— Nem lőhet, mert mindig ugy csinálódik ki a dolog, hogy én maradok benne — mondta panaszos hangon, fejét lecsüggesztve.

Kalapját forgatta a kezében, néha felvetette reám szemeit, mintha titokban a gondolatomat akarná kitalálni, aztán kitekintgetett az ablakon, mintha várna valakit.

— Vársz valakit? — kérdeztem tőle.

— Nem.

— Hát miért nézegeted az ablakot minduntalan?

— Hát . . . csak.

— Félsz tőlem?

— Nem . . . Hiszen jó embör.

— Pedig megérdemelnéd, hogy . . .

— Hej! . . . Ugyis megvert már engemet az a fölséges atyauristen.

Mikor ezt mondta, mélyen sóhajtott és durva ingujjával megtörölte nedves szemeit.

Megsajnáltam. Mégis van benne egy szikra jóérzés. Nem vadult el egészen. Egy ideig néztem és láttam róla, hogy valami fáj neki. Mintha vonaglott volna az arca, ugy látszott.

Valahányszor szóltam hozzá, mindig sóhajtott.

Ott hagyott a biró, utóbb a jegyző is. Ők is sajnálták a tagbaszakadt legényt, de nem akarták, hogy meglássa rajtuk. Inkább kimentek.

Fölállottam és a legény elé mentem. Megfogtam a kezét. Durva és repedezett volt.

— Milyen piszkos a kezed, miért nem mosod gyakrabban?

— Ilyen volt eddig is.

— Az inged is szennyes.

— Nincs aki kimossa.

— A nadrágod rongyos.

— Az én ruhám mindig ilyen volt.

— Hát miért nem dolgozol többet? Aztán vennél magadnak egy-egy darab ruhát.

— Hát iszen ugyis dolgozom, de ha nem kerül.

— Mert megiszod.

— Az is csak köll. Más is iszik.

— Hány esztendős vagy?

— Most mennék sorozatra.

— Ettél-e már valamit ma? — kérdeztem tőle, másra terelve a beszédet, mert láttam, hogy a legény mindjobban elkedvetlenedik.

— Ma nem még. Ma nem ettem, de tegnap megkináltak a Vargáéknál.

— Ott voltál dologban?

— Ott is, meg máshol is. Olyan vagyok én tisztölettel, mint az ágról szakadt madár. Anyám nincsen, az apám mindig korcsmában lakik, én meg itt-ott, ahol befogadnak.

bert mentettek ki a bizonyos halálból. Petkovics Miklós az egyik, Plavsics Gergely a másik. Mind a ketten az ujvidéki állami gimnázium növendékei.

Jó barátok ők, együtt szoktak járkálni s mult évben is, a nagy vakációban a Dunaparton sétáltak, mikor a viz felső folyásánál jajveszékelést hallottak. Kissé távolabb voltak, de szaladva igyekeztek a veszedelem helyére. Egy színésznő fürdött a szabad Dunába, mert jó uszó volt. De hirtelen görcs fogta el s fuldokolva alámerült. A partról egy fiatal színész utána ugrott, bár nem tudott uszni. Természetesen elmerült ő is a vizben. E percben érkezett oda a két diák. Habozás nélkül a vizbe vetették magukat s roppant lüzdelmek arán megmentették a fuldoklókat. És mikor bátor tettüket befejezték, nem várva hálát vagy köszönetet, észrevétlenül eltűntek a parton összecsődült emberek között és csak napok mulva tudta meg a közönség a kilétüket.

Most mindenki a két hős fiuval foglalkozott s kitünt aztán, hogy már azelőtt is hasonló bátor tettet vittek véghez. Plavsics egy kertészfiut mentett ki a Dunából, Petkovics pedig egy meglett szerb férfiut.

Végre a hatóságnak tudomására jutott e négyszeres életmentés s fölterjesztették a szép eseteket a király elé, mire meg is jött a rendkivüli kitüntetés.

Ritka eset, hogy a király gyermekeket tüntessen ki érdemkereszttel, de az is ritka hősiesség, amit ez a két fiu véghezvitt. Férfias eselekedetük buzditó példa Magyarország ifjusága előtt. Hasonló körülmények között minden nemes gondolkozásu gyermek teljesitse kötelességét. De ehhez természetesen az kell, hogy a *vizi sportokat gyakorolják*. E sportok közt az uszás a leghasznosabb testedző s ime, királyi kitüntetésher is juttat.

Mert mit ért a színész hősi önfeláldozása, midőn vakmerően a vizbe vetette magát, hogy megmentse a müvésztársát a veszedelemből? Bizonyos halál lett volna önfeláldozásának dija, ha a Gondviselés nem küldi a két fiut, akik nemcsak bátrak, hanem jó uszók is voltak. És ezenkivül a *lélek nemes elhatározására* van még szükség, hogy a veszély percében segitségére siessünk embertársunknak. Ez a két fiu nem habozott, nem teketóriázott, hanem azonnal tenni sietett, hogy amire vállalkoztak, azt teljesiteni is tudják.

Példájok buzditson és hasonló körülmények közt tegye kötelességét minden derék magyar ifju!

Az ipari hitel szervezése.

Azok a panaszok, amelyek főképen a középipar köréből az ipari hitel szervezetlensége és ennek következtében drágasága miatt mind sürgetőbben felhangzanak s amelyek a külföldön is a hosszu lejáratu ipari hitel szervezésének kérdését aktuálissá tették, már régóta foglalkoztatják az illetékes köröket. Ez idő szerint az ipari hiteligények kielégitése a takarékpénztári szervezettel semmiféle szerves kapcsolatban ninesen; az ipar kifejlesztésére a takarékpénztári tőkék s szervezetük ugyszólván teljesen holt pénzt képviselnek. A vidéki pénzintézetek középpontositására irányuló törekvések arra mutatnak, hogy a vidéki takarékpénztárak betétjeinek a hazai gazdasági ágazatok érdekében való gyümölcsöztetése tényleges közgazdasági szükséglet s e folyton megujuló mozgalmak hatása alatt előbb-utóbb létre fog jönni valamely olyan hitelszervezet, mely a magyar vidéki takarékpénztárakat ép ugy összekapcsolja első sorban az ipari, másodsorban a kommunális hitel kielégitésére, mint ahogy a szorosabb értelemben vett (föld és házbirtokon nyugvó) jelzáloghitelre már megtörtént. Ez a hitelszervezet folyton uj jövedelmező területet fog maga előtt találni Magyarország indusztrialódásával, meg a jelzálogkölcsönök előbb-utóbb elérik a végső határukat, amint azt a porosz jelzálog álladék állandóságán látjuk.

A tapasztalás arra utal, hogy ugy az ipari papirok elhelyezése, valamint a vidéki intézetek tőkéinek, a városok érdekeltségének összepontositás terén Magyarországon ugy haladhatunk üzleti alapon előre, ha oly szervezetet teremtünk, mely a vidéki iparvállalatokra a vidéki intézetek által adandó kölcsönöket ezek szavatossága mellett egy középponti intézetre engedélyezi, ez a középponti intézet arra fiix kamatozásu kölcsönöket bocsát ki, melyek részben a helyi intézetek által adatnak el, részben a külföldi tőkének behozatalára ép oly alkalmasak, mint a záloglevelek. Az intézet szervezete hasonló lenne a »Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankjá«-nak szervezetéhez. A kibocsátandó kötvények az ipari befektetés természetének megfelelően 35—40 év alatt amortizálandó 5 százalékos kötvények lennének.

A magyar ipar szempontjából a legüdvösebb az lenne, ha sikerülne a három nagy magyarországi pénzcsoportnak együttesen megteremteni a magyar

---

— Hát aztán mért dobtad ki azt az embert a korcsmából? — tértem át végre a tárgyra.

Nem szólt, csak lesütötte a szemeit.

— No, mért dobtad ki? — kérdeztem mégegyszer tőle.

— Azért kéröm — mondotta — mert azt mondotta, hogy . . .

Elhallgatott. Látszott rajta, hogy nehezére esik kimondani. Biztattam.

— No, miért tetted?

— Azért, mert böcstelenkedett.

— Mit csinált?

— Böcstelenkedett.

— Hogyan?

— Kigyütt belőle, amit megivott.

— Hiszen azért nem kellett volna kidobni. Neked semmi közöd sem volt hozzá.

— Hát iszen nem is volt nekem eszem ágában sem, hogy bántom, hanem ü vótt részeg, aztán nekem mondta, hogy én vagyok az.

— Hát te nem voltál az?

— Nem ám.

— No lásd. Ha józan voltál, annál inkább nem kellett volna kikötnöd vele.

— De mikor megütött.

— Hát akkor azért haragudtál meg rája, mert megütött, ugy-e?

— Nem én.

— Hát miért?

— Azért kéröm, mert szidta az anyámat.

— Hogyan szidta?

— Csunyán, parasztosan.

— Pedig nem is ismerte az anyádat, ugy-e?

— Még én se ismertem.

— Nem is láttad sohasem?

— Még hirét sem hallottam.

Nem kérdeztem többet. Kiküldtem és beszólitottam a másikat, a sértettet, vagyis a kidobott embert.

A folyosón találkoztak. Igen csunyán néztek egymásra. Egyszerre csak egy nagy csattanás halatszott. Kinéztem. Hát a sánta koldus akkor tápászkodott fel a földről. Kérdeztem a legényt:

— Mit csináltál már megint, te gazember.

— Pofon vágtam — mondta nyugodtan.

— Még most sem tudsz békén maradni? Hát már semmi jó szó sem használ neked?

— Hát mér nézett rám olyan mérgesen, — mondta — mintha én tehetnék arrul, hogy bepanaszolt, aztán a törvénybe kellett neki gyünni . . .

Vallás.

Valami bűvös, mámoros álom
Reszket a lények méla szemén,
Remeg a légben, rezg a füszálon,
Surran a földnek tarka szinén.

Honnan e mámor, honnan ez álom?
Sziv hova száll, virág mire nyil?
Egy-e a szépség és az igazság?
Égből a földre vezet-e hit?

Átöntöm lényemet a csillagégbe,
Merüljön ablakom a semmiségbe,
Csupán másokban éljek én!
Csak minden szivben én dobogjak,
Csak minden szemben én ragyogjak
És mindent üdvözitsek én!

Komjáthy.

ipar hitelnek ilyetén a középponti szervezését. Amennyiben bármely okból ez a legegészségesebb megoldás most nem létesülhetne, elő fog állani az a másik eshetőség, hogy egyes pénzintézeteink külön-külön veszik fel üzletkörökbe az ipari hitelnyujtásnak ez alakját. Mind a két megoldás eshetőségének közös alapja az, hogy a jogi helyzet tisztáztassék. Ez csak ugy érhető el, ha a törvényhozás az 1905. december 27-iki osztrák törvény mintájára az ipari kötvényeket szabályozza s az igy megállapitott tipusnak megadja az 1907. évi XXXII. t.-cikk kedvezményeit.

A magyaripari részvénytársaságok 140 millióval többet invesztáltak, mint amennyi saját tőkével rendelkeztek és biztosra vehető, hogy a magánvállalatoknál a kép még rosszabb. Ez az adat már magában véve utal arra, hogy iparunk tőkehiányban szenved s e tarthatatlan helyzet orvoslására meg kell adni az iparnak azt a hitelforrást, amelyre szüksége van: hosszu lejáratu, felmondhatlan, törlesztéses hitelt. Az iparnak, mely tőkehiányban szenved, tehát módot kell adni tőkére.

Ehhez azonban mindenekelőtt szükséges az állami iparpártolási programmot a hosszu lejáratu ipari hitel támogatásával kiegészíteni. Azt a támogatást, amelyet a törvényhozás eddig más gazdasági érdekköröknek tényleg már nyujtott, az ipari hitel számára is biztositani kell. Az ipari záloglevelet föl kell ruházni az állami ellenőrzésből eredő köztekintélylyel és megbizhatósággal és az állami támogatás minden előnyével. Az ipari záloglevél fedezete lenne tehát: 1. A bekebelezés által lekötött gyári ingatlan és berendezése. 2. Az ipari vállalat egyéb vagyona. 3. Az engedményező intézet szavatossága. 4. A középponti emittáló intézet által ez üzletek fedezésére képezett külön tartalékok. 5. A kibocsátó intézet egyéb vagyona. 6. Az állam által nyujtandó kedvezmények és kiváltságok.

ROVÁS

— Csütörtök és péntek este, valamint ugyane napokon kora reggel az Apátság répaföldjeit kapáló gyerekeket szállitó szekerek vágtattak Celldömölk főutcáin végig Ságh felé, — a gyerekek egy a korteskedésből visszamaradt, a most már megválasztott képviselőnket sértő, izléstelen kortesdalt énekelve, vagy jobban mondva orditozva.

Ez a való tény, amelyhez tán kommentárt fűznünk teljesen felesleges lenne, mert minden jóizlésű ember meg tudja hozni birálatát a száraz tény alapján is, amint meg is tette ezt a sétáló közönség nagy része, — megbotránkozással kérdve: vajjon miért is van *rendőrség Cellben?* Mert ha jól tudjuk, a rendőrség azért van, hogy a városban a rendet fönntartsa és akkor, midőn ilyen botrányos eset játszódik le este fél-8 órakor a város főutcáin végig, két-három napon keresztül egymásután, ha az első nap nem is, de a következő napokon mindenesetre ott legyen és ezt megakadályozza, annál is inkább, mert az ilyen kapás — gyerkőcöknek a városon végig még az egyszerű nótázás is el van tiltva hatóságilag és ha *másért nem is,* de ezért mindenesetre közbe kellene lépniök. De ez két napon, — két reggel és két este — meg nem történt és igy valóban mi is felvetjük a kérdést:

Hol a rendőrség mostanában? — és felelnénk is rá egy kis változattal Petőfi szavaival, no de nem akarunk maliciózusak lenni, — legyen egyelőre ennyi elég, hiszen ami késik, nem mulik.«

*

— Szegény Szalay Géza esete intő példa lehetne arra, hogy a vasuti pályatest mellett lévő vizzel telt mély gödör nem alkalmas fürdés céljaira. Nem emlékszünk pontosan az adatokra, de elmondhatjuk, hogy ez a gödör minden évben pontosan elviszi egy-két áldozatát. És mindezek dacára nem tudjuk, hogy intézkedés történt volna, amelylyel mindenekelőtt is meg kellene tiltani szigoru pénzbüntetés mellett az ott fürdést és el kellene zárni a lejárást az országutról, amit a korcsolyázás idején meg lehetne nyitni. Habár nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a korcsolyázás céljaira is nagyon veszélyesnek tartjuk ezt a kiszámitatlan mélységü és állitólag hőforrásokkal biró pocsolyát.

*

— Jó néhány hete annak, hogy utcáinkon az elszáradt hársfákat az illetékes közegek kiszedték, de mindezideig ujakkal nem pótolták. Vajjon hol késnek? (T. i. a hársfák (?!)

— *G.* —

HIREK.

Koronázási évforduló. Dicsőségesen uralkodó királyunk koronázásának 43. évfordulója alkalmával a mult szerdán a helybeli apátsági templomban ünnepi isteniszolgálat volt, melyen részt vett mindkét nembeli kath. tanulóifjuság is.

Petitio. Petitio itt, petitio ott, szóval mindenfelé petitionálnak, még nálunk is. Hát bizony fájhat is a bukott pártnak, hogy öt szavazatot, mikor már annyit összeszerzett, semmiképsem tudott találni. De bármennyire fáj is, még sincs helyén, hogy az adott és meg nem változtatható helyzetbe bele nyugodni nem akár és a hónapok óta tartó korteskedéssel agyonizgatott kedélyeket még egy lehetetlen petitio áran is folytonos izgalomban tartani akarja.

A megyés püspök nevenapja. Főtiszt. dr. István Vilmos megyés püspökünk méltósága május 30-án ünnepelte nevenapját, amely alkalommal közelről-távolról siettek a jószivü főpásztort üdvözölni. Méltósága az egyházmegyei tanitóegyesület elnökének üdvözlésére a következő meleghangu levélben válaszolt: »A szombathely-egyházmegyei tanitóegyesület nevében névnapomra küldött szives jókivánatait hálás szivvel viszonozva, főpásztori szeretettel küldöm Tekintetes Uraságodra és az egyházmegyénkbeli tanitó-egyesület áldásos működésére atyai és püspöki áldásomat, mellyel vagyok Tekintetes Uraságodnak Szombathely, 1910. junius hó 2-án, Krisztusban jóakaró atyja, Vilmos s. k. püspök.«

Halálozás. Mult számunkban már megirtuk Merkly Ede halálát; temetése hétfőn ment végbe. A gyászházhoz igen nagy néptömeg gyült össze, ámde a fényes menet a zuhogó eső miatt elmaradt, mert a nép ide oda menekült ugy, hogy a gyászoló családtagokon kivül igen kevesen kisérték ki a megboldogultat.

Esküvők. Fényes esküvők voltak városunkban a mult kedden; az egyik alkalmával Weghoffer Gyula máv. hivatalnok és Reindl Irén, mig a másiknál Németh Imre soproniváni vendéglős és László Mariska esküdtek egymásnak örök hűséget. Az esküvők után mindegyik helyen fényes lakodalmi vacsora volt, mely után az ifju párok nászutra keltek.

Zászlószentelés. A helybeli vasutasok temetkezési segélyegylete zászlószentelési ünnepélyére nagy apparátussal folyik a készülődés. A kibocsátott meghivók magukban foglalják az ünnepély teljes programmját, melyből előre is sejthető, hogy impozáns lefolyásu lesz. A zászlóanyai tisztséget özv. Szőgyény-Marich Ferencné szül. Gorcey Paula grófnő tölti be, a védnökök sorában vidékünk és a vasutasság notabilitásait látjuk. Az ünnepély julius 10-én folyik le, utána pedig a Griff-szálló ujonnan épült nagytermében és kerthelyiségében táncmulatság lesz.

Táncmulatság Ostffyasszonyfán. Az ostffyasszonyfai önk. tüzoltó-egylet junius 19-én Takács Dénes birtokán levő ligetben zártkörü táncvigalmat rendez. Családjegy 2·40 K, személyjegy 1 K, egyenruhás tüzoltók 50 fillért fizetnek. Kezdete délután 4 órakor. A tiszta jövedelem a szertár gyarapitására fordittatik, miért is felülfizetéseket köszönettel fogadnak.

Rózsa-ünnepély Csöngén. Hubert Pál csöngei Zöldfa-vendéglős kellemes meglepetésben részesiti községe lakosságát junius 19-én, ez alkalomra összes helyiségeit rózsákkal diszitteti és az e nap délután 3 órakor tartandó táncvigalomra már szerződtette a celldömölki rezesbandát. Belépődij a mulatságra személyenkint 60 fillér, családnak 1 korona 20 fill. Ily csekély belépődij mellett hisszük, hogy sokan fogják felkeresni jóhirü vendéglőjét.

Füszer- és tej-vizsgálat. A héten a helybeli kereskedőknél sót és paprikát vettek mintául, ugyszintén az egyes tejhordóktól is és azokat felküldték az orsz. vegytani intézethez megvizsgálás végett.

Árverés a vasuton. A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben talált tárgyak Czelldömölkön a III. oszt. váróteremben junius 23-án délelőtt 9 órakor árverés utján eladatnak.

A vasuti jegy. A kereskedelemegyi miniszter 33.980—1910. számu rendelete alapján féláru menetkedvezményre igényjogosultságot nyernek a felekezeti jogakadémiák, teológiák, továbbá a különféle felekezetek, valamint a törvényhatóságok, községek és magánosok által föntartott nyilvánossági joggal fölruházott középiskolák, kereskedelmi fölsőbb leány-, polgári, népiskolák és kisdedóvok tényleges szolgálatban álló, rendszeresitett állást betöltő tanárai, tanitónői, óvónői, beleértve a nyilvános iskolákban működő rendszeresitett hitoktatókat is. A kedvezmény csak az emlitettek személyére vonatkozik. A katonatisztek, katonai tisztviselők és egyes katonai havidijasok szolgálaton kivüli utazására a miniszter az ez idő szerint való 33 százalékos vasuti dijkedvezményt 50 százalékra emelte föl és ezt az emlitettek családtagjaira is kiterjesztette. Lám a nyugdijas tanárok és tanitók nem részesülnek a kedvezményben; a tényleg működők családtagjai sem, de bezzeg a katonatisztek! . . .

Vészkürtök. A vasvári tüzoltóság egyes utcákban már régebben vészkürtöket helyezett el, hogy a kiüthető tüz esetében a vészjel azonnal megadható legyen a város minden részeben. Most a tüzoltóparancsnokság kis jelzőtáblákat függeszt ki mindama házak külső falára, ahol vészkürtök vannak elhelyezve, hogy igy a közönség is tudhassa, hogy kiütő vész esetén hol lehet a riasztást azonnal eszközölni. Igen helyesnek találjuk a tüzoltóság ez intézkedését, mert tüzesetben első dolog a gyors riasztás. Minálunk is üdvös lenne.

Krónika. Választás után, mint mondani szoktak, tisztul a látóhatár. Napfényre kerülnek egyes hősködők »haditényei«, amelyek azonban legkevésbbé sem érdekesek. Lapunkhoz is küldtek be járásunk egyes községeiből ugynevezett *eseteket*, mi azonban azokra nem reflektálunk, mert tény az, hogy a visszaélések, a hencegések, no meg az itt-ott előfordult csunya zavargások és támadások nem helyeselhetők, sőt elitélendők, bármelyik párton történtek legyen. A nagy küzdelemben egyébiránt a Kossuth-párt és a néppárt mandátumaiknak felerészét, a Juszth-párt több mint kétharmadát vesztette el. Erre egyik sem számitott, pedig hát, azt mondják, hogy ez a választás rendkivül drága volt: nagyon sok pénzbe került. Szó, ami szó: már olcsó kerület alig van, ingyenkerület meg éppen nincsen. Sajnos és eléggé jellemző, hogy az egyszerü választó polgárságnak politikai elve egyáltalán nincs; alkotmányos fölfogása hiányos és ferde. Közerkölcsről pártviszálykodások alkalmával meg ne is essék szó. Most, a duló csaták után, jóleső pihenés következik, csak a vendéglősök és fuvarosok izegnek-mozognak, járnak-kelnek céduláikkal; a pártok pénztárosai »összegeznek« s még egy-két hétig folytatják a kocsmák járását és — összeadnak meg hozzáadnak. A vig kedélyü *Sipulus* (Rákosi Viktor) a választások után is csak ugy a fején találja a szeget, mint máskor. Halljuk! — 1) A munkapárt ugy végigsöpört a Juszth-párton, mint a Halley-üstökös csóvája a földön. — 2) No gazduram, mi jót ittak a választáson? — Hát ittunk mi, kérem, minden jót: sört, bort, pálinkát, limonádét, szódavizet, spriccert, konyakot, likőrt. — Hát más ital nem volt? — Igenis volt, de abból nem mi ittunk, hanem az ellenpárt jelöltje. — Mi volt hát az az ital? — Viz. — Micsoda, viz? — Igenis: de választóviz. — 3) Egy bukott jelölt megjegyzi, hogy neki még harminc szavazat kellett volna és akkor nem bukik meg; mire egy másik bukott jelölt igy felel vala: Különös, nekem összesen harmincegy szavazatom volt és mégis megbuktam. — 4) Kortes: Ne busuljon nagyságos ur! Ha megbukott is, azért mi tovább is csak nagyságodat pártoljuk! — 5) Egy megválasztott képviselő mondja a társaságban: Most láttam a világ legdrágább értékpapirját és ez a mandátum. — 6) Maga sviták; háromszáz koronát kapott tőlem és mégse szavazott rám! — Hát hogyan szavaztam volna nagyságos uram, mikor nekem nincsen szavazatom. — 7) A paraszt kortes a választási kampány alatt betért a kocsmába, a pincér elébe teszi a rostélyost. Ez a rostélyos — mondja dühösen a kortes, — már megint ehetetlen; el sem lehet vágni! — Pincér: Rögtön más kést hozok! — Kortes: De akkor szafaládét is hozzon melléje szósznak! — 8) Kortes Andris: No pajtás, volt-e szép hasznod ebbül a szip mestersigbül? — Kortes Miska: Volt hát: ehhónapig mindig ingyen ettem-ittam! — Andris: Hát a pizmag hová lett? — Miska: Hová? Az az asszonyok haszna: köllött neki selyemblusz, uj szoknya három fodorra, uj cipő gummi-sarokra . . . etcetera.

Tüzmentes nád és zsup. Groffits Gábor keszthelyi gazd. akadémiai tanár az irányban kisérletez, hogyan lehetne a fedőnádat és fedőzsuppot tüz-ellenállóvá tenni. A kiserletezés céljára a keszthelyi murvásban egy 9 méter hosszu lábas pajtát állitottak fel, melynek tetőzete különféle fedőanyaggal volt befedve, ezek között náddal és szalmával is. A tüzpróbát mult héten, szombaton igen nagy érdeklődés mellett megejtették. Először megállapitották, hogy kivülről égő petróleumos csóvákkal a pácolt szalma és nádtetőt kigyuladásra hozni nem lehet. — Ezután az egész pajtát 1.80 méter magasságban száraz tüzelő anyaggal rakták meg, ezt azután meggyujtották. A keletkezett nagy tüzben a preparált szalma és nád bizonyultak legellenállóbbnak, mert több mint egy órai tüzelés után a pajta összedült, a nád és szalma pedig egy tömegben megmaradt. E tüzpróba után remélhető, hogy a szalma és nád, melylyel az utóbbi idők óta ujonnan épült házakat fedni nem szabad, ismét el fog terjedni, mely által gazdáink nemcsak olcsó, hanem olyan fedélzetet nyernek, mellyel különösen gazdasági épületekvél egyik modern fedélzet sem veheti fel a versenyt.

Jánosházán gyár épül. A magyar aszbeszt-pala részvénytársaság Jánosházán a vasuti állomás közvetlen közelében nagyszabásu gyártelepet épit, mely mintegy száz munkást foglalkoztat. A gyárat azért vitték Jánosházára, mert a balatoni vasut mentén levő állomás a gyárra nézve a legkedvezőbb elhelyezés. A gyárat a vasuti vonal mellett tüztávlaton belül épitik. A vasut az épités ellen nem emelt kifogást és igy a közigazgatási bizottság is megadta az épitésre az engedélyt. A nagyszabásu gyártelep épitését már megkezdték.

Földrajz a vasvármegyei népiskolák III., IV., V. és VI. osztálya számára irta *Barabás* György a sárvári királyi hercegi fiuiskolánál igazgató-tanitó, a Szombathely-egyházmegyei r. k. Tanitóegyesület elnöke. Vasvármegye térképével. A Tanügyi Tanács Tankönyvbiráló Bizottsága által és állami szempontból 114.379—1907. sz. a. miniszterileg is engedélyezve. Kiadja Budapesten a Szent-István-Társulat. Ára 48 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben. Ennek a tankönyvnek most jelenik meg a tizenkettedik átnézett kiadásának negyedik lenyomata a 80 ezredik példányban. Fölnőttek is élrezette, és haszonnal forgathatják a 64 lapra terjedő csinosan kiállitott művet.

Vakmerő betörés. Szombathelyen a mult héten éjjel a neológ izr. imaházba eddig ismeretlen tettesek betörtek és a legnagyobb vakmerőséggel láttak munkához, de csak egy perselyből tudtak nyolc korona s néhány fillért ellopni; valószinüen nem voltak tájékozottak, azért a kincseket érő ékszereket nem érinthették, különben is azok egy erős vasszekrényben a hitközség irodájában vannak elhelyezve.

Ujfajta görögtüz. Egy német katonatiszt az ugynevezett görögtüz egyik uj fajtáját találta fel, amelyik, ha egy német katonai közlöny hiradásának hinni lehet, rettentő pusztitó hatással lesz a jövendő nagy tengeri ütközetekben. Az uj pusztitó szert nemrég Vimos császárnak demutatták. A régifajta görögtüzektől abban különbözik, hogy nem mint löveget szórják az ellenséges hajókra, hanem folyadék alakjában vizre öntik és meggyujtják. Ennek a folyadéknak az összetételét természetesen titokban tartják. Csak annyit tudni róla, hogy mint az olaj, úgy uszik a viz szinén és ha meggyul, semmiféle szerrel el nem oltható. A kisérleteknél, amelyeket a tegeli tavon végeztek, mindenféle oltószerrel kisérletezték, de sem a viz, sem más vegyiszerek nem használtak. Az égő folyadékot tengeri csaták alkalmával olyan módon fogják az ellenséges hajóraj ellen felhasználni, hogy egy kisebb hajót, amelyet ezzel a folyadékkal megtöltenek, az ellenséges hajóraj elé küldenek és azután villamosság utján felrobbantatnak. A folyadék akkor egy pillanat alatt égő tengerré változtatja át a vizet és a hajók, amelyek a közelben vannak, a lángok martalékává lesznek. A saját hajójai védelmére a feltaláló biztosan ható ellenszert talált fel. (tk.)

Vetést pusztitó lepkék. Hazánk szomszédságában, Szerbia kitünő terméskilátásait egyes vidékeken nagy veszedelem fenyegeti. Egy kártékony fehér lepkefaj sok helyen oly iszonyuan elszaporodott, hogy a gyenge gabonatermést teljesen tönkre teszi. Este és reggel, mikor a lepkék a földre szállnak, a mező olyan, mintha sürü hó boritaná. A lakosság tehetetlen a csapással szemben.

Vágási tilalom. A földmivelésügyi miniszter leirata alapján értesitette az alispáni hivatal a főszolgabirói hivatalt, hogy utasitsa ugy az állatorvos urat, mint a husbiztosokat és mészárosokat szigoru ellenőrzés és miheztartás végett, hogy a 4 héten aluli borjukat levágni tilos.

Meghívó. A Vasvármegyei tűzoltó szövetség 1910. évi junius 29. napján délelőtt 11 órakor Vasvárott, a Zöldfa-vendéglő nagytermében tartja XVIII. évi rendes közgyülését, melyre Vasvármegye összes szervezett tüzoltótestületei, valamint a tüzoltóügy iránt érdeklődők tisztelettel meghivatnak. A közgyülés tárgyai. 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés a szövetség ügyeiről és a tüzrendészet állásáról. 3. A választmány jelentése a pénztárról. 4. Költségvetés megállapitása. 5. Az 1911. évi közgyülés helyének megállapitasa. 6. Előzetesen beérkezett inditványok és felszolamlások tárgyalása. 7. Tisztujitás. A közgyülést megelőzőleg ugyanazon helyiségben délelőtt 10 órakor a választmány fog ülést tartani, amelyen az ügyvezetés körébe tartozó jelentéseken kivül a közgyülési tárgyak is elő fognak készittetni. E választmányi ülésen való megjelenésre a t. választmányi tag és ker. tüzr. felügyelő urak felkéretnek. Szombathely, 1910. május 11. Herbst Géza alispán, szöv. elnök. Barabás István szöv. titkár. A vasvári önk. tüzoltó-egylet által a junius 29-iki szövetségi közgyülés alkalmára megállapitott napirend: Reggel negyed 10 órakor vendégek fogadása. Fél 10 órakor felvonulás a vasvári uj szerházhoz és az épület átvétele. 10 órakor szövetségi választmányi ülés. 11 órakor közgyülés. Fél 1 órakor közebéd a Zöldfa-vendéglő kertjében. Fél 4 órakor a vasvári önk. tüzoltóság gyakorlata. Gyakorlat utáni mulatság a Zöldfa-vendéglő kertjében.

Munkások csábitása Braziliába. Több nyugateuropai kikötővárosba l erkezik az a hír, hogy nagyobb csapatokban érkeznek oda munkások, a kiket különösen az Amazon folyamhajós vállalat és a Pernambuko kikötő épitővállalat hajoira és kotrogépeire szerződtetnek. Ez a szerződés pedig tulajdonképpen az Atlanti óceánon való átkelés tartamára szól. Mikor a hajok partra érnek, a munkásokat világgá bocsátják. Az éghajlat kölömbsége miatt az európai munkások a benszülöttekkel nem birnak versenyezni s egészségük hamar tönkre megy. Óva inti tehát a magyar munkásokat a belügyminiszter, hogy ne üljenek föl semmiféle hangzatos igéretnek, mert magukat biztos nyomornak és elzüllésnek teszik ki.

Köszönetnyilvánitás.

Felejthetetlen jó férjem elhunyta alkalmából a számtalan részvétnyilatkozat és vigasztaló szó könyitőleg hatott ugy az én, mint atyjukat imádásig szereto gyermekeim megtört lelkére. Ezért mindazoknak, akik fájdalmainkat akár személyesen, akár levélileg vagy koszoruküldéssel és a temetésen való megjelenésükkel enyhitették és ezáltal a végzet által ránk mért sulyos csapást elviselhetőbbé tették, gyermekeim nevében is hálás köszönetemet nyilvánitom.

Özv. Merkly Edéné.

356/1910 vgh. szám

Árverési hirdetmény.

Alulirott birosagi végrehajtó az 1881 évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járasbiróságnak 1909. Sp. II. 1-57/3. számu végzése következtében dr. Junker Pál budapesti lakos ügyvéd által képviselt Grunfeld Miksa budapesti bej. ceg felperes javára Nagypirit községben 638 K 77 t. s jár. erejéig 1909. évi szeptember hó 13-án foganatositott kielegitési végrehajtas utjan lefoglalt és 652 K 60 fillérre becsult következő ingóságok u. m.: hordók, bor, pálinka, bútorok, ruhanemüek s egyéb tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a celldömölki kir. járásbiróság 1910 ik évi V. 238/1. sz végzése folytán 638 K 77 fill. tőkekövetelés ennek biróilag már megállapitott 5 % kamatai és eddig összesen 113 K 18 fillérben biróilag már megállapitott, költségek erejéig, — **Alsóság községben, alperes jelenlegi lakásán leendő megtartására 1910. junius hó 15-dik napjának délelőtti 9 órája** — határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Celldömölk, 1910 május -én 31

ZABORSZKY SÁNDOR
kir. bir. vhajtó.

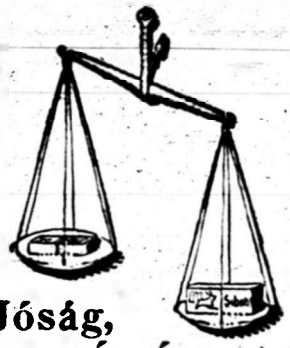

Jóság, ár és súlyra

kell a szappan összehasonlitásánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht szarvas szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyságában és olcsóságában.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel hozom a nagyérdemü közönség b. tudomására, hogy **Celldömölkön, a Kossuth Lajos-utcában Simon-féle házban levő**

uri szabó-üzletemet

ugyanazon házban, **a Mayer-féle fűszerkereskedés helyére helyeztem át.** Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, egyszersmind kérve az eddigi szives pártfogásukat továbbra is.

A legujabb tavaszi és nyári szövetminták megérkeztek, melyeket kivánatra bemutatok.

Készitek remek szabásu polgári-, papi- és egyenruhákat legelegánsabb kivitelben. Olcsó áron.

Tisztelettel
NÉMETH LÁSZÓ
uri szabó.

ÜZLET-MEGNYITÁS!

Van szerencsém Czelldömölk és vidéke n. é. közönségének b. tudomasára hozni, hogy

Czelldömölkön, a Kossuth-utcában a Gönye-féle házban

kárpitos- és diszitö üzletet

nyitottam. Elfogadok minden e szakmába vágó munkákat és javitásokat, melyeket pontosan, kifogástalanul és olcsó áron készitek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Csékey Imre,
kárpitos.

VISZGALAPOKAT

már most megvásárolhatjuk

100 darabot 60 krajcárért

DINKGREVE NÁNDOR

könyv- és papirkereskedésében CELLDÖMÖLK.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villamerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.